

AİLENİN MUHAFAZASI

2025

GİRİŞ

Millet ve devletlerin temeli ve esası ailedir. Nitekim Anayasa da aileyi Türk toplumunun temeli saymakta, ailenin huzur ve refahı ile annenin ve çocukların korunmasını sağlamak için gerekli tedbirleri almak ve teşkilatı kurmak görevini de devlete yüklemektedir (*Anayasa madde 41*).

Aile müessesinde meydana gelecek küçük bir hasarın uzun vadede cemiyet binasının yıkılmasına sebebiyet vereceği göz ardı edilmemelidir. Sayın Reis-i Cumhurbaşumuzun da tensipleriyle 2025 yılının “*Aile Yılı*” olarak ilan edilmesi gayet yerinde bir karar ve önemli bir fırsattır. Ancak geçici ve sathi faaliyetler yerine bu güzel teşebbüsle mütenasip kalıcı, müessir ve aileye yönelik tehlikeleri kökten çözmeye yönelik icraatların hayata geçirilmesi elzemdir. Bu hayati mesele hakkında devlet, sivil toplum kuruluşları ve kamuoyu nezdinde ciddi bir gayret içerisinde girilmesi icap etmektedir.

Şimdiye kadar aile ile ilgili birçok gayret içerisinde girilmiş ve muhtelif raporlar tanzim edilmiştir. Bu raporun ön plana çıkan yönü ise farklı kesimlerden STK’ların ortak ve küllü aklıdan süzülmesi ve meselenin kök sebeplerinin analiz edilerek müşahhas tekliflerin takdim edilmiş olmasıdır. Bu rapor ile devletimizin atmakta olduğu ve atacağı müspet adımlara destek olmak hedeflenmektedir. Bu raporda mevzunun başta sosyolojik, hukuki ve eğitime ait yönleri ele alınmış ve aşağıda belirtilen aile ile ilgili problemlerin kök sebepleri tespit edilmiştir:

- 1. Ailenin Mahiyetinin ve Aileyi Bir Arada Tutan Gerçek Bağların Bilinmemesi**
- 2. Ailenin Temel Direği Kadınlarımızın Değersizleştirilmesi**
- 3. Ev Hanımlığı Mefhumunun Küçümsenmesi**
- 4. İlk Eğitim Kurumu Olan Ailede Eğitime Gereken Önemin Verilmemesi**
- 5. Nüfus Artış Hızındaki Düşüş**
- 6. Genel Ahlaka Mugayir Giyim Tarzı ve Ahlaki Yozlaşma**
- 7. İsrاف ve Kanaatsizlik**
- 8. Feminist Akımların Aileye Menfi Tesirleri**
- 9. Cinsiyetsizleştirme Projesi ile Toplumun Bozulması**
- 10. Yayın Organlarının Menfi Tesirleri**
- 11. Reform ve Kanunlar Yapılırken Fıtrat Kanunlarının Gözden Kaçırılması**

Aile ile İlgili Problemlerin Kök Sebepleri: Teşhis ve Tavsiyeler

Ailenin değeri insanın değeriyle tezahür ettiği gibi toplumun değeri de ailenin değeriyle tezahür eder. Dolayısıyla aile mefhumu ele alınırken önce “İnsan Nedir?” sorusu gündeme alınmalıdır. Ailenin gerçek anlam ve değeri ancak insanın anlam ve değerinin anlaşılmasıyla ortaya çıkabilir. Kadın da erkek de çocuk da yaşlı da engelli de önce insandır sonra ailenin bir üyesidir. Tarihi süreçte en meşhur felsefecilerin bile yaptıkları insan tanım ve tarifleri eşref-i mahlûkat olan insanın hakiki mahiyetinden çok uzak ve hep “hayvandır” nitelemesiyle son bulmaktadır. Hâlbuki Kur’an-ı Kerim’den alınan bir ders nazarıyla baktığımızda;

“İNSAN;

- ✓ *Kâinat ağacının en son ve en cem’iyetli meyvesi,*
- ✓ *Kâinat sarayının en mükerrer misafiri,*
- ✓ *Yüzer fenler ve binler san’atlarla techiz edilmiş en gürültülü ve mes’uliyetli nâzırı,*
- ✓ *İstidadca en zengini ve lezzet-i hayat cihetinde en müteellimi ve lezzetleri dehşetli elemelerle âlûde,*
- ✓ *Devamı ve saadet-i ebediyeyi hadsiz dualarla isteyen ve yalvaran ve bütün dünya lezzetleri ona verilse, onun bekaya karşı arzusunu tatmin etmeyen...”¹. Daha bunlar gibi 20 insan tarifi insanın hakiki mahiyet ve kıymetini ifade etmektedir.*

Sanattan ve sanat eserinden bahsederken sanatkarın unutulması ve anılmaması, hak ve hakikatten ayrılmak, bilimden yüz çevirmek ve insaftan uzaklaşmaktır. Zira “*Basar masnuatı görüp de basîret Sâni’i görmezse çok garib ve pek çirkin düşer. Çünkü o halde Sâni’in manen, kalben görünmemesi, ya basîretin fıkdanındandır veya kalp gözünün kör olmasındandır veya pek*

¹ Şualar, s.216, RNK Yayınları

dar olduğundan meseleyi azametiyle kavramadığındandır.”² Bu muvaceheden bakıldığında kainattaki en muazzam sanat eseri olan insanın, yaratıcısı ile münasebeti kurulmadan aile ile ilgili yapılacak her analiz ve değerlendirme nakıs olacaktır. Madem yapan bilir ve elbette bilen konuşur. O halde aile konusunda Rabbimiz’in Furkan-ı Hakîm ve Resul-i Kibriyası vasıtasıyla olan beyanatlarına kulak vermek icap etmektedir.

Cenab-ı Hak Rum Suresi 21. Ayet-i Kerime’de “*Kendileri ile huzur bulasınız diye sizin için türünüzden eşler yaratması ve aranızda bir sevgi ve merhamet var etmesi de O’nun (varlığının ve kudretinin) delillerindedir. Şüphesiz bunda düşününen bir toplum için elbette ibretler vardır.*” buyurmaktadır. Resul-i Ekrem (ASM) Efendimiz de “*Kadınlar, erkeklerle birlikte bir bütünü tamamlayan diğer yandır.*”³ ifadeleriyle ailenin temelini ne olduğunu beyan buyurmuşlardır.

Aile müessesesinin almakta olduğu darbeler ve mevcut problemlerin kök sebeplerine inilmesi ve buna göre çözümler üretilmesi gerekmektedir. Burada arz edilen teşebbüsün kâğıt üzerinde kalan bir rapordan ibaret olmaması adına mevzunun tafsilatlı şekilde devlet ricalimizle de istişare edilmesi için bir zemin hazırlanmasında fayda mülâhaza ediyoruz. Aşağıda aile ile ilgili problemlerin bazı kök sebepleri ile bunlara dair çözüm teklifleri takdim edilmiştir.

a) Ailenin Mahiyetinin ve Aileyi Bir Arada Tutan Gerçek Bağların Bilinmemesi

Ailenin başlı başına korunması icap eden bir değer olarak görülmesi, tahkim ve takviye edilmesi zaruridir. Zira ailenin mahiyetini ve önemini tam idrak edemeyen fertler aileden uzaklaşmakta, aile kurma ve kurulan aileleri devam ettirme iradesi gösterememektedirler.

Madde aleminde atomları dağılmaktan koruyan kimyasal ve fiziksel bağlar olduğu gibi aileyi bir arada tutan maddi ve manevi bağlar da vardır. Maddi bağlar geçici ve zayıf iken manevi bağlar daimî ve kuvvetlidir. Aile fertleri arasındaki

² Mesnevi-i Nuriye, s. 211, RNK Yayınları

³ Ebu Davud, Taharet, 94

münasebet ve değer ölçüleri uhrevi ve manevî değerler yerine dünyevi ve menfaate dayalı değerler olursa o ailenin bütünlüğünü muhafaza etmesi zorlaşır. Seküler değerler ile dini değerler arasındaki en bariz fark da burada yatmaktadır. Zira seküler değerler sadece dünya ve maddiyat çerçevesinde sınırlar çizirken manevi ve dini değerler ise dünyayı aşan, ulvi gayeleri gözetecek şekilde sınırlar çizmektedir. Aşağıdaki ifadeler bu manayı çok veciz bir şekilde ortaya koymaktadır:

“Herkesin hanesi, küçük bir dünyasıdır. Ve o hane ve aile hayatının hayatı ve saadeti ise samimi ve ciddi ve vefadarane hürmet ve hakiki ve şefkatli ve fedakârane merhamet ile olabilir. Ve bu hakiki hürmet ve samimi merhamet ise ebedî bir arkadaşlık ve daimî bir refakat ve sermedî bir beraberlik ve hadsiz bir zamanda ve hudutsuz bir hayatta birbiriyle pederane, ferzendane, kardeşane, arkadaşane münasebetlerin bulunmak fikriyle, akidesiyle olabilir.

Mesela, der: “Bu haremim, ebedî bir âlemde, ebedî bir hayatta, daimî bir refika-i hayatımdır. Şimdilik ihtiyar ve çirkin olmuş ise de zararı yok. Çünkü ebedî bir güzelliği var, gelecek. Ve böyle daimî arkadaşlığın hatırı için her bir fedakârlığı ve merhameti yaparım.” diyerek o ihtiyare karısına, güzel bir huri gibi muhabbetle, şefkatle, merhametle mukabele edebilir.

Yoksa kısacık bir iki saat surî bir refakatten sonra ebedî bir fırak ve müfarakata uğrayan arkadaşlık, elbette gayet surî ve muvakkat ve esassız, hayvan gibi bir rikkat-i cinsiye manasında ve bir mecazî merhamet ve sun’î bir hürmet verebilir. Ve hayvanatta olduğu gibi başka menfaatler ve sair galip hisler, o hürmet ve merhameti mağlup edip o dünya cennetini, cehenneme çevirir.”⁴

Buna göre, aile hayatının hayatı ve saadeti şu iki şarta bağlıdır:

1. Samimi, ciddi ve vefadarane hürmet,
2. Hakiki, şefkatli ve fedakârane merhamet.

⁴ Sözler, s. 105, RNK Yayınları

Hakiki hürmet ve samimi merhamet ise;

- ✓ Ebedî bir arkadaşlık,
- ✓ Daimî bir refakat,
- ✓ Sermedî bir beraberlik,
- ✓ Hadsiz bir zamanda ve hudutsuz bir hayatta birbiriyle pederane, ferzendane, kardeşane, arkadaşane münasebetlerin bulunmak fikriyle, akidesiyle olabilir.

Bir ailede Allah ve ahiret inancı ne kadar güçlü olursa o nispette samimi hürmet, sevgi, şefkat, sadakat, fedakârlık, arkadaşlık, kusurlara bakmamak gibi manevi bağlar inkişaf eder. Millet denilen büyük aile için ölüm de dahil bazı fedakarlıklar ve kahramanlıklar gerektiği gibi, bu büyük millet ailesinin en küçük şubesi olan aile için de fedakarlıklar ve kahramanlıklar gereklidir. Böyle bir yüksek ruh hali ancak ölüm ötesi hayata inanç sayesinde mümkün olabilir.

“Hem her insanın küçük bir dünyası, belki küçük bir cenneti dahi kendi hanesidir. Eğer iman-ı âhiret o hanenin saadetinde hükmetmezse, o aile efradı, herbiri şefkat ve muhabbet ve alâkadarlığı derecesinde elîm endişeler ve azablar çeker. O cenneti, cehenneme döner. Veyahut muvakkat eğlenceler ve sefahetlerle aklını tenvim edip uyutur.

Eğer âhirete iman o haneye girse, birden ışıklandıracak, ortalarındaki münasebet ve şefkat ve karabet ve muhabbet kısacık bir zaman ölçüsüyle değil, belki dâr-ı âhirette saadet-i ebediyede dahi o münasebetlerin devamı ölçüsüyle samimî hürmet eder; sever; şefkat eder; sadakat eder; kusurlarına bakmaz gibi ahlâk yükseklir. Hakikî insanîyet saadeti o hanede başlar inkişafa.”⁵

b) Ailenin Temel Direği Kadınlarımızın Değersizleştirilmesi

Bir kültürü ve milleti imha etmenin yolu aileden, aileyi imha etmenin yolu ise anneyi itibarsızlaştırmadan geçer. Batı medeniyetinin planlı ve organize bir şekilde kadınları maddi bir meta haline getirmeye çalıştığı görülmektedir.

⁵ Asa-yı Musa, s. 42, RNK Yayınları

Onlara “anne”, “eş”, “kız kardeş” gibi rolleri yerine sadece “kadın” muamelesi yaparak aile ve toplumdaki nazik konumlarına zarar vermektedir. Ayrıca bu menfi medeniyet kadını kalıcı ruh güzelliği yerine sadece geçici suret güzelliği ile ön plana çıkararak onları değersizleştirilmektedir.

Geçmişte putlara tapıldığı gibi günümüzde de kadınlar adeta birer put haline getirilmektedir. Bu durum zahirde kadınlara bir değer atfetme olarak görülse de hakikatte onları meta’laştırarak su-i istimal etmekte, değersizleştirmekte, riyaya sürüklemektedir. Böylece, mensup olduğu aile ve toplumdan göreceklere değerini kendilerini tatmin etmeye yeterli olmadığına inandırılan kadınlar fitri olmayan yollarla kendilerini güzelleştirme ve daha yüksek ve güçlü sosyal statüler edinme yarışına sokulmuştur. Bugün orta öğretim seviyesinde bile yüzlerce evladımızın estetik ameliyatlara geçirdiği, dış görünüşle başlayan riyanın içi sirayet ederek mutsuzluk, ahlaksızlık ve hastalıkları da beraberinde getirdiği müşahede edilmektedir. Bu durum kadını değersizleştirmenin de ötesinde aynı zamanda onlara yapmış bir zulümdür.

“Sanem-perestliği şiddetle Kur’an men’ettiği gibi sanem-perestliğin bir nevi taklidi olan suret-perestliği de men’eder. Medeniyet ise suretleri kendi mehasininden sayıp Kur’an’a muaraza etmek istemiş. Hâlbuki gölgeli gölgesiz suretler, ya bir zulm-ü mütehaccir veya bir riya-yı mütecessid veya bir heves-i mütecessimidir ki beşeri zulme ve riyaya ve hevaya, hevesi kamçılıyıp teşvik eder.

Hem Kur’an merhameten, kadınların hürmetini muhafaza için hayâ perdesini takmasını emreder. Tâ hevesat-ı rezilenin ayağı altında o şefkat madenleri zillet çekmesinler. Âlet-i hevesat, ehemmiyetsiz bir meta hükmüne geçmesinler.

Medeniyet ise kadınları yuvalarından çıkarıp, perdelerini yırtıp beşeri de baştan çıkarmıştır. Halbuki aile hayatı, kadın-erkek mabeyninde müteakabil hürmet ve muhabbetle devam eder. Halbuki açık saçıklık, samimi hürmet ve muhabbeti izale edip ailevi hayatı zehirlemiştir.

Hususan suret-perestlik, ahlâkı fena halde sarstığı ve sukut-u ruha sebebiyet verdiği şununla anlaşılır: Nasıl ki merhume ve rahmete muhtaç bir güzel kadın

cenazesine nazar-ı şehvet ve hevesle bakmak, ne kadar ahlâkı tahrip eder. Öyle de ölmüş kadınların suretlerine veyahut sağ kadınların küçük cenazeleri hükmünde olan suretlerine heves-perverane bakmak, derinden derine hissiyat-ı ulviye-i insaniyeyi sarsar, tahrip eder.”⁶

c) Ev Hanımlığı Mefhumunun Küçümsenmesi

Şer odaklarının cemiyetimize attıkları bir diğer fitne de kadınlarımızın ev hanımı olmalarının basit ve hakir gösterilmesidir. Hayat sadece maddi ve dünyevi değer yargılarıyla ve hedeflerle değerlendirilir ve ölçülürse kadının evde ve ailedeki rolü elbette değersizleşecektir. Ev hanımı olan kardeşlerimizin sanki hiçbir şekilde çalışmadıklarını ve cemiyete fayda sağlamadıklarını düşünmek de son derece yanlış bir yaklaşımdır. Üretimin sadece maddiyata indirgenmesi, geleceğimizin teminatı olan ve bu millet ve devleti emanet bırakacağımız evlatlarımızın ilk öğretmenleri olan annelik mesleğinin yok sayılması ve kadınlarımızın diğer sosyal ve manevi üretkenliklerinin göz ardı edilmesi demektir.

Evde eşine ve çocuklarına hizmet etme kölelik gibi yansıtılırken, içtimai hayatta başka erkeklerin (saygıya layık olmayan kötü karakterli bile olsa) emri altında çalışma şiddetle özendirilmektedir. Bunun sonucunda birçok kadın fiziki yada psikolojik tacize ve benzeri menfi muamelelere maruz kalmaktadır.

Muhafazakâr ebeveynlerin bile; “Aman kızım, çalış kocana muhtaç olma, kendi ayaklarının üstünde dur!” şeklindeki telkinlerinin, fedakârlık ve paylaşma umdelerine dayanan evlilik bağlarıyla bağdaşmadığı da unutulmamalıdır. Kadınlarımızın bilinçaltına işlenen bu tarz yaklaşımlar maalesef yuvaların yıkılmasına sebebiyet vermektedir.

Kadınların tercihleri dikkate alınmalı, meşru şekilde çalışmaları engellenmemelidir. Bununla beraber, hükümlerin eksere göre verilmesi kaidesine binaen, ülke ekonomisi ve sıhhatli bir istihdam için erkek istihdamının

⁶ Sözler, s. 445, RNK Yayınları

kadınlar lehine sınırlanmaması, yani kadın istihdamının erkek istihdamına karşı özel bir politika olarak takip edilmemesi, ev hanımlarına devlet tarafından bazı teşviklerin verilmesi ve sosyal güvence altına alınması aile yapımızı muhafaza adına önemli bir teşebbüs olacaktır. Bir kadının aile ekonomisine katkı sağlaması elbette önemli ve değerlidir. Ancak uğruna mücadele ettiği ailesi için iş hayatına atılan bir kadının, bu süreçte ailesini ve hatta kendini ihmal ve kaybetme riski de göz önüne alınmalıdır. Bu nedenle, şiddetle desteklenen kadın istihdamının aile yapımız, çalışan kadınlarımız ve onların ilgili olduğu kişiler üzerindeki etkileri araştırılmalıdır.

Ailenin temel direği kadınlarımızın fitratlarına muvafık olarak mesailerini dünya cenneti olan hanelerinde geçirmelerinin daha sıhhatli ve huzurlu evliliklere, doğum oranının artmasına, genç nüfus probleminin aşılmasına ve bireyin hayatında ilk eğitim kurumu olan ailede eğitimin alınmasına vesile olacağı göz ardı edilmemelidir.

d) İlk Eğitim Kurumu Olan Ailede Eğitime Gereken Önemin Verilmemesi

İnsanın fitratında hem iyi hem kötü tohumlar beraber bulunmakta, alınan eğitimin farklılaşması neticesinde insanda hayır veya şer cihetlerinden hangilerinin güçleneceği de netlik kazanmaktadır. Bu açıdan bakılınca insanın milli ve manevi değerler çerçevesinde “terbiye edilmesi” ihtiyacı hâsıl olmaktadır. Bu durum ailelerde çocukların eğitiminin sağlam temeller üzerine oturtulmasını gerektirmektedir. Ailede ilk eğitimini yeterli düzeyde alamayan çocuklar eğitim hayatları boyunca birçok zorlukla karşılaşmaktadırlar.

Yükseköğretim kurumları, ortaöğretimden gelen öğrencilerin akademik ve sosyal durumları konusunda şikâyet ederken; bu öğrencileri yetiştiren öğretmenlerin de yine yükseköğretim kurumları tarafından yetiştirildiği gerçeği, karşılıklı bir suçlama döngüsü oluşturmaktadır. Bu kördüğümün çözülmesinde aile eğitiminin rolü ve aile kurumundaki en önemli eğitimci konumundaki annenin, irfan mektebi olan ailede sabit kadem olmasının ehemmiyeti inkâr edilemez bir gerçektir.

Diğer bir husus da kendilerinden ve evden koparılıp iş hayatına sürüklenen annelerin çocuklarının ah-u eninlerinin arş-ı alayı titretmesinden korkulmalıdır. Bugün birçok anne bu durumu sorgulamaktadır. Bir insanın ilk ve en önemli muallimi annesidir. Çocukluğunda, özellikle 0-2 yaş arasında annesiyle nitelikli ve uzun vakit geçiremeyen fertlerin hayatında güven duygularının gelişmediği, sürekli bir şeylerin eksik kaldığı, psikolojik ve sosyolojik sıkıntıların tezahür ettiği görülmektedir. Bu yaştaki çocukların annelerinden görecekları sıcak muamele ve sevgi, çocuğun kişiliğinin oluşmasında tesirli olacağı unutulmamalıdır. Bu durum annenin çocuğuna verdiği manevî ders gibidir. Çalışan anneler çocuk bakımını çocuk gelişimi konusunda uzman olmayan, hatta evin diğer işlerini yürüten bakıcılara yüklemektedir. Bu durum çocuğun ahlaki ve kişilik gelişimine uzun dönemde önemli zararlar vermektedir:

“Evet, insanın en birinci üstadı ve tesirli muallimi, onun validesidir. Bu münasebetle ben kendi şahsımda kat’î ve daima hissettiğim bu manayı beyan ediyorum: Ben, bu seksen sene ömrümde, seksen bin zatlardan ders aldığım halde, kasem ediyorum ki en esaslı ve sarsılmaz ve her vakit bana dersini tazeler gibi merhum validemden aldığım telkinat ve manevî derslerdir ki o dersler fitratımda, âdeta maddî vücudumda çekirdekler hükmünde yerleşmiş. Sair derslerimin o çekirdekler üzerine bina edildiğini aynen görüyorum. Demek, bir yaşındaki fitratıma ve ruhuma, merhum validemin ders ve telkinatını, şimdi bu seksen yaşındaki gördüğüm büyük hakikatler içinde birer çekirdek-i esasiye müşahede ediyorum.

Ezcümle: Meslek ve meşrebimin dört esasından en mühimmi olan şefkat etmek ve Risale-i Nur’un da en büyük hakikati olan acımak ve merhamet etmeyi, o validemin şefkatli fiil ve halinden ve o manevî derslerinden aldığımı yakînen görüyorum. Evet, bu hakiki ihlas ile hakiki bir fedakârlık taşıyan validelik şefkati, sû-i istimal edilip masum çocuğunun elmas hazinesi hükmünde olan âhiretini düşünmeyerek, muvakkat fâni şişeler hükmünde olan dünyaya o çocuğun masum yüzünü çevirmek ve bu şekilde ona şefkat göstermek, o şefkati sû-i istimal etmektir.

Evet, kadınların şefkat cihetiyle bu kahramanlıklarını hiçbir ücret ve hiçbir mukabele istemeyerek, hiçbir faide-i şahsiye, hiçbir gösteriş manası olmayarak ruhunu feda ettiklerine; o şefkatin küçücük bir numunesini taşıyan bir tavuğun yavrusunu kurtarmak için arslana saldırması ve ruhunu feda etmesi ispat ediyor.”⁷

e) Nüfus Artış Hızındaki Düşüş

Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de evlenme yaşı ilerlemekte ve ailedeki çocuk sayısı azalmaktadır. Gerek ulusal gerekse uluslararası camiada siyasi, ekonomik ve sosyokültürel anlamda bu durumun uzun vadede aleyhimize olduğu gerçeği unutulmamalıdır. Kadın ve erkek arasındaki münasebet geçici ve fiziki beraberliğe indirgendiğinde, bu ihtiyaç da meşru nikah dışı yöntemlerle kolayca giderildiğinde; aile denilen, zaman zaman fedakârlık ve meşakkat gibi sorumluluk gerektiren bağlayıcı bağ altına girilmek istenmemektedir. Daha da kötüsü bazı mihraklarca cemiyette aileye ihtiyacımız yok algısı günden güne işlenmektedir. Teessüfle müşahede etmekteyiz ki seküler veya muhafazakâr aileler fark etmeksizin evlilik yolu zorlaştırılmakta, evlilik dışı ve gayr-ı meşru münasebetler teşvik edilmekte ve hatta evlilik dışı çocuk sahibi olmak normal gösterilmektedir. Kökü dışarıda kendi içeride olan bir üst aklın cemiyetimizde tatbiki koyduğu bu toplum mühendisliğine karşı teyakkuzda olunmalıdır.

“Malûmdur ki kesret-i nesil herkesçe matlubdur. Hiçbir millet ve hükümet yoktur ki kesret-i tenasüle taraftar olmasın. Hattâ Resul-i Ekrem aleyhissalâti vesselâm ferman etmiş: أَوْ كَمَا قَالَ -أَبَاهِي بِكُمْ الْأُمَّمَ -تَكَاتَرُوا فَإِنِّي أَبَاهِي بِكُمْ الْأُمَّمَ -أَوْ كَمَا قَالَ Yani; “İzdivaç ediniz, çoğalınız. Ben kıyamette sizin kesretinizle iftihar edeceğim.”

Hâlbuki tesettürün ref'i, izdivacı teksir etmeyip çok azaltıyor. Çünkü en serseri ve asrî bir genç dahi refika-i hayatını namuslu ister. Kendi gibi asrî, yani açık saçık olmasını istemediğinden bekâr kalır; belki de fuhşa sülûk eder.”⁸

⁷ Lem'alar, s. 233, RNK Yayınları

⁸ Lem'alar, s. 230, RNK Yayınları

f) Genel Ahlakı Mugayir Giyim Tarzı ve Ahlakı Yozlaşma

Vicdan-ı umumi ve kalbi külliyyi yaralayan diğeri bir husus da kendi öz kültürümüze ve fitrata muhalif ve bir kısım menfi çevreler tarafından tasarlanıp özellikle medya yoluyla topluma empoze edilen moda ve gayr-i ahlakı kılık-kıyafet tarzıdır. Bu açık saçıklık, doğrudan aileyi hedef aldığı gibi cemiyette menfi hislerin uyanmasına, gayr-ı meşru münasebetlerin tezahürüne, evlilik yolunun kapanıp fuhuş yolunun açılmasına ve aile içi sadakatsizliğe sebebiyet vermektedir. Haberlere ve bir kısım TV programlarına sıkça konu olan hatta birçok insanımızın hayatını kaybetmesine sebep olan vakalarla karşılaşmaktayız.

Herkes giyim tarzını seçmekte hür olmakla beraber, kişisel hürriyetler başkalarının özgürlüğünü kısıtlamamalıdır. Bir kadının istediği gibi giyinme özgürlüğü hem cinsi ya da karşı cins fark etmeksizin başkalarının bir mekânda bulunma özgürlüğünü kısıtlamamalı. Ayrıca, küçük kız çocuklarından yetişkin kadınlara kadar özendirilen açık saçıklığa karşı %99'u Müslüman olan bir toplumun değer yargılarına saygı duyulmalı, kamu ve özel sektörde, iş hayatında ve eğitim kurumlarında daha fazla hassasiyet gösterilmelidir.

“Bir ailenin saadet-i hayatıyesi, koca ve karı mabeyninde bir emniyet-i mütekebile ve samimi bir hürmet ve muhabbetle devam eder. Tesettürsüzlük ve açık saçıklık; o emniyeti bozar, o mütekebil hürmet ve muhabbeti de kırar. Çünkü açık saçıklık kılığına giren on kadından ancak bir tanesi bulunur ki kocasından daha güzeli görmediğinden kendini ecnebiye sevdirmeye çalışmaz. Dokuzu, kocasından daha iyisini görür. Ve yirmi adamdan ancak bir tanesi, karısından daha güzelini görmüyor. O vakit o samimi muhabbet ve hürmet-i mütekebile gitmekle beraber, gayet çirkin ve gayet alçakça bir his uyandırmaya sebebiyet verebilir.”

“Kadının—aile hayatında müdür-ü dâhilî olmak haysiyetiyle kocasının bütün malına, evladına ve her şeyine muhafaza memuru olduğundan— en esaslı hasleti sadakattir, emniyettir. Açık saçıklık ise bu sadakati kırar, kocası nazarında emniyeti kaybeder, ona vicdan azabı çektirir. Hattâ erkeklerde iki güzel haslet olan cesaret ve sehavet kadınlarda bulunsa bu emniyete ve sadakate zarar

olduğu için ahlâk-ı seyyiedendir, kötü haslet sayılırlar. Fakat kocasının vazifesi, ona hazinedarlık ve sadakat değil belki himayet ve merhamet ve hürmettir.”⁹

1/3/1926 tarihli eski Türk Ceza Kanunu’nun 419. maddesinde, 1936 tarihinde kabul edilen, ancak daha sonra yürürlükten kaldırılan; “*Alenen hayâsızca vaz’u hareketlerde bulunanlar on beş gündен iki aya ve o suretle cinsi münasebette bulunanlar altı aydan bir seneye kadar hapsolunur*” hükmü yer almaktadır.

2005 yılında yürürlüğe giren ve halen yürürlükte olan Türk Ceza Kanunu’nun Yedinci Bölümü’nün başlığı; “Genel Ahlak Karşı Suçlar”dır. Bu bölümde yer alan ve başlığı “Hayâsızca Hareketler” olan TCK 225. maddeye göre; “*Alenen cinsel ilişkide bulunan veya teşhircilik yapan kişi, altı aydan bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.*”

Toplum ve devletlerin yükseliş ve çöküşü güzel ahlak sayesinde olmaktadır. Gerek mevcut gerekse önceki kanunda yer alan düzenlemelerin amacı toplum yapısını ahlaki bozulmaya karşı korumaktır. Medya ve çevrede şahit olunan kötü örnekler “genel ahlak” çitasının sürekli indirgenmesine gerekçe oluşturmamalıdır. Ancak, mevcut TCK 225’in “*Hayâsızca Hareketler*” kavramını sadece bunun son noktası olan birkaç hayâsız fiile indirgemesi maalesef ki bu noktaya en az 20 yıl önceden geldiğimizi göstermektedir.

Bugün gelinen nokta; bayram, mezuniyet vb. özel günler dâhil eğitim kurumlarında, sokakta, umumi mahallerde, medyada vb. “isteyen istediği şekilde giyinebilir ve davranabilir” yaklaşımının bir ürünüdür. Çocukları, gençleri, yetişkinleri, aileleri ve topyekûn toplum ve devleti koruyabilmek için toplumun genel ahlakına aykırı hayâsız davranışların da engellenmesi gerekmektedir.

Bu nedenle, TCK Yedinci Bölüm Başlığında yer alan “Genel Ahlak” ve madde başlığında yer alan “Hayâsız Hareket” kavramlarından hareketle TCK 225’de “teşhircilik yapan” ifadesinden sonra gelecek şekilde daha bağlayıcı ifadelerle yasal düzenleme yapılabilir. Ayrıca genel ahlaka mugayir giyim tarzının önüne geçilebilecek şekilde öğretim programlarına “örtük” biçimde

⁹ Lem’alar, s. 231, RNK Yayınları

değerler eklenebilir. Zira birçok batı ülkesinde yasal kısıtlama olmamasına rağmen Türkiye’deki kadar açık saçıklık görülmemektedir. Bu durum ilgili ülkelerin öğretim programlarından bağımsız değildir.

g) İsraf ve Kanaatsizlik

Küresel sermaye ve üst aklın diğer bir meş’um hediyesi de sair memleketlerde olduğu gibi ülkemizi de tüketim ve israf toplumu haline getirmesidir. Bugün boşanma vakalarının temel sebeplerine baktığımızda iktisatsızlık ve israfi görmekteyiz. Arzularla ihtiyaçların birbirine karıştırılması ve görenek belası denilen başkasının maddi imkanlarını kendisiyle yanlış kıyaslaması sebebiyle yaşanan aile içi çatışmaların sayısının ciddi boyutlara ulaştığı müşahade edilmektedir.

*“Şimdiki Garp medeniyet-i zalime-i hazırası, sû-i istimalat ve israfat ve hevesatı tehyic ve havaic-i gayr-ı zaruriyeyi, zarurî hâcatlar hükmüne getirip görenek ve tiryakilik cihetiyle şimdiki o medeni insanın tam muhtaç olduğu dört hâcatı yerine, yirmi şeye bu zamanda muhtaç oluyor. O yirmi hâcatı tam helâl bir tarzda tedarik edecek, yirmiden ancak ikisi olabilir. On sekizi muhtaç hükmünde kalır. Demek, bu medeniyet-i hazıra insanı çok fakir ediyor. O ihtiyaç cihetinde beşeri zulme, başka haram kazanmaya sevk etmiş.”*¹⁰

“İktisat eden, maişetçe aile belasını çekmez.’ mealinde لَا يَعُولُ مَنْ اقْتَصَدَ hadîs-i şerîfi sırrıyla; İktisat eden, maişetçe aile zahmet ve meşakkatini çok çekmez. Evet iktisat, kat’î bir sebab-i bereket ve medar-ı hüsn-ü maişet olduğuna o kadar kat’î deliller var ki hadd ü hesaba gelmez.

*Evet iktisat etmeyen, zillete ve manen dilencilîğe ve sefalete düşmeye namzettir. Bu zamanda israfata medar olacak para, çok pahalıdır. Mukabilinde bazen haysiyet, namus rüşvet alınıyor. Bazen mukaddesat-ı diniye mukabil alınıyor, sonra menhus bir para veriliyor. Demek, manevî yüz lira zarar ile maddî yüz paralık bir mal alınır.”*¹¹

¹⁰ Emirdağ Lâhikası-2, s. 104, RNK Yayınları

¹¹ Lem’alar, s. 165, RNK Yayınları

Ayrıca, görenek belasıyla nişan ve düğün vb. gibi evlilik öncesi ve sürecinde yapılan israflar ve bu israfların gençlere getirdiği yükler gençleri aile kurma konusunda zor duruma düşürmektedir. Evlilik bağı kurulsa bile yapılan israflar ailenin geçimine, eşlerin muhabbetine vs. maddi ve manevi olumsuz tesir etmektedir.

h) Feminist Akımların Aileye Menfi Tesirleri

Kadınları koruma gayesi ile ortaya çıkan feminizm bugün kadının ezilmişliğini gidermekten ziyade kadının üstünlüğünü kurmaya dönmüştür. Maalesef bu durum kadınlarımıza ve aile müessesemize ciddi zararlar vermektedir. Kadını aile bağlarından koparıp sözde “özgür ve güçlü kadın” iddialarının nihai hedefi ise onun su-i istimalidir. Sadece kadını güçlü kılıp aileyi zayıflatmak doğru bir yaklaşım değildir. Feminizm aile hayatında biz yerine beni ön plana çıkarmakta, benlik ve enaniyet savaşlarına sebep olmaktadır. Günümüzde aile yapısı değerlendirilirken tüm bileşenler ele alınmakta, ancak baba figürü çoğu zaman kadının bir tamamlayıcısı değil, adeta bir rakibi olarak görülerek denklem dışı tutulmaya çalışılmaktadır. Kadın ve erkek münasebetlerinde, mesela kadının annelik rolü, şefkati, empati becerisi gibi çeşitli alanlarda erkekten daha üstün tarafları olmakla beraber feminizm kadın ve erkeğin özelliklerini eşitlemeye çalışarak kadınlara ait güzel hasletleri gözden düşürmeye çalışmaktadır.

Kadın ve erkek hak ve hukuk nokta-i nazarında eşit olsalar da fitrat ve biyolojik olarak aynı değillerdir. Batı medeniyetinin kadın erkek arasındaki rekabetçi anlayışının aksine kadim medeniyetimizde zevce ve zevcelik mefhumlarında olduğu gibi müteakabil hürmet ve muhabbetle birbirini tamamlama ve aynı hedefe beraber yürüme anlayışı yeniden hayatlandırılmalıdır.

i) Cinsiyetsizleştirme Projesi ile Toplumun Bozulması

Ülkemiz, İstanbul Sözleşmesi olarak bilinen “Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi”ne önce taraf olup, sonra kamuoyu talepleri sonucu bu sözleşmeden ayrılmıştır. Bununla birlikte, bu sözleşmenin adında yer almayan ama esas konusunu oluşturan, kendisinin de altında başka gizli amaçların yer aldığı “toplumsal cinsiyet eşitliği” kavramı etkisini devam ettirmektedir. İstanbul

Sözleşmesi, kadına yönelik şiddet ve aile içi şiddetin önlenmesi gibi görünüşte masum bir hedef altında birçok sapkınlığı da meşrulaştırma, himaye etme ve yaymayı hedef alan son derece sinsî bir projedir. Tek başına “Toplumsal cinsiyet eşitliği” kavramı bile, güya toplum hayatında kadın/erkek cinsiyetine dayalı ayrımcılığa karşı bir eylemi ifade etse de Sözleşme incelendiğinde bunun da altında başka sapkın hedeflerin daha yer aldığı görülmektedir. “Toplumsal cinsiyet eşitliği” bu sapkın hedeflerin hepsinin birden genel adıdır. Türkiye sözleşmeden çekilmiş olsa da bu kavram fiilen akademinin, sivil toplumun önemli bir kesimi ile kamunun gündeminde yer almaya ve politikaları şekillendirmeye devam etmektedir.

Cinsiyetsizleştirme projeleri kapsamında kadın ve erkeğin sahip olduğu fitrat yok sayılmakta ve bu anlayış tüm dinlerin ve yaklaşımların üzerinde bir yaklaşım olarak nitelendirilerek yeni bir din anlayışı gibi “dokunulmaz” kabul edilmektedir. En temelinde bu projeler, doğrudan aile mefhumunu veya içinin boşalmasını, neslin ifsadını ve nüfusun azaltılmasını hedeflemektedir. Yine cinsiyet söz konusu olduğunda “toplumsal cinsiyet”, “cinsel eğilim” ve benzeri kavramlar, doğrudan fitratı hedef alan ideolojik kavramlar olarak karşımıza çıkmaktadır. Özellikle cinsel eğilim kavramı adı altında, fitratı ve aile yapısını bozmaya yönelik bazı sapkın eğilimler aile yapısı üzerindeki etkileri konusunda dikkatli olunmalıdır. Rusya başta olmak üzere birçok gayr-ı Müslim ülkelerde bile bu rezalete kesinlikle taviz verilmemesine rağmen ülkemizde bu durumun yaşanması esef vericidir. Eşcinsellik, sağlıklı fert ve ailelerin yetişmesinin en önemli engellerinden biridir. Bilimsel çalışmaların da ortaya koyduğu gibi erkek ve kadın dışında üçüncü bir cinsiyet yoktur. Eşcinsellik veya farklı adlar altında sunulan sapık eğilimleri normal biyolojik bir durum gibi göstermeye çalışanlara prim verilmemelidir. Çocuklara 10 yaşına kadar cinsiyet farkındalığı ve aidiyeti kazandırılmalıdır. Erkek çocuklar erkek gibi kız çocukları kız gibi yetiştirilmeli, cinsiyet rolleri birbirine karıştırılmamalıdır.

j) Yayın Organlarının Menfi Tesirleri

Yukarıda bahsi geçen menfi durumlar televizyon, medya ve sosyal medya mecralarında sürekli gündemde tutulmakta, aile yapımıza muhalif

aile modelleri doğrudan veya dolaylı olarak insanımıza empoze edilmektedir. “Batılı tasvir etmek safi zihinleri idlaldır” fehvasınca gerek dizilerde gerekse aile ile ilgili programlarda, bu unsurların olumsuz olduğu sözde belirtilse de gerçekte batıl olan son derece cazip bir şekilde tasvir edilmekte ve izleyiciler adeta bu yaşantılara özendirilmektedir. Türkiye’de gösterime giren dizilerin toplumun ahlakını bozduğu gerekçesiyle birçok ülkede yasaklanması da toplum olarak maruz kaldığımız durumu ortaya koymaktadır. Bu noktada daha kalıcı reformların yapılması ve RTÜK’ün daha etkin rol alması beklenmektedir.

Diğer yandan platformlara göre farklılaşmakla birlikte dünyada sosyal medya kullanımının kadınlar arasında daha yaygın olduğu bilinen bir gerçektir. Sosyal Medyada hiç şüphesiz faydalı içerikler de bulunmakla birlikte ağırlıklı olan zararlı içerikler mevcuttur. Dolayısıyla kadınların buralarda fazla zaman harcaması aile bağlarını ciddi biçimde zayıflatmaktadır. Fiziki sosyalleşme, hobiler, kitap okuma gibi dijital olmayan etkinliklerin desteklenmesi sosyal medya ihtiyacını azaltabilir.

k) Reform ve Kanunlar Yapılırken Fıtrat Kanunlarının Gözden Kaçırılması

Bediüzzaman Said Nursi Lem’alar isimli eserinde; *“Hayat-ı içtimaiye-i beşeriyede bir çığır açan, eğer kâinattaki kanun-u fıtrata muvafık hareket etmezse hayırlı işlerde ve terakkide muvaffak olamaz. Bütün hareketi şer ve tahrip hesabına geçer”*¹² ifadelerine yer vermektedir. Bütün reform ve kanunlaştırma çalışmaları için hayati bir öneme sahip olan bu tavsiyeler aile için daha büyük bir önem arz etmektedir. Aileye ait kanun ve düzenlemeler yapılırken kadın, erkek, çocuk ve yaşlı bileşenlerin herbirinin fıtratı nazar-ı dikkate alınmalıdır. Mutlak eşitlik her zaman adalet demek değildir. Eşit olmayanlara eşit davranmaktan daha adaletsiz bir şey yoktur. Ailedeki bir bileşeni koruma adı altında, diğer fıtratlar dikkate alınmazsa hayırlı işlerde bile şerre sebep olunabilir. Zira rahmet-i İlahiyeden ziyade şefkat ve merhametin istimali zıddına inkılap eder.

¹² Lem’alar, s. 199, RNK Yayınları

6284 sayılı “*Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun*”, 2012 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Bu kanun, özellikle kadına yönelik şiddet ve aile içi şiddetin önlenmesi amacıyla çıkarılmış olup, Türkiye’nin İstanbul Sözleşmesi’ne taraf olmasının ardından bu sözleşme hükümlerine uygun olarak hazırlanmıştır. 6284 sayılı Kanun’un 1. maddesinin 2. fıkrasında bu Kanun’un uygulanmasında Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi’nin (İstanbul Sözleşmesi’nin) esas alındığı açıkça ifade edilmiştir.

Kanunun amacının, şiddete uğrayan veya şiddet görme tehlikesi altında olan kadınları, çocukları, aile bireylerini ve tek taraflı ısrarlı takibe maruz kalan kişileri korumak; şiddetin önlenmesi ve gerekli hukuki tedbirlerin alınmasını sağlamak olduğu anlaşılmaktadır. Kanun, aile içi şiddetle mücadelede önemli bir yasal çerçeve sunmakta ve mağdurlara hızlı koruma sağlamayı hedeflemektedir. Ancak söz konusu kanun, özellikle tedbir kararı verilirken delil aranıp aranmayacağı hususunda önemli eksiklikler içermektedir ve uygulamada adil olmayan sonuçlara ve mağduriyetlere sebep olmaktadır.

Ayrıca 6284 sayılı Kanun’a me’haz olarak kabul edilen Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi (İstanbul Sözleşmesi), 20 Mart 2021 tarihinde Resmî Gazetede yayımlanan 3718 sayılı Cumhurbaşkanlığı kararı ile feshedilmiştir. Ancak bu sözleşme me’haz alınarak hazırlanan 6284 sayılı Kanun’un ilgili maddeleri halen yürürlüktedir. Bu hükmün adil ve dengeli bir şekilde uygulanabilmesi için 6284 sayılı Kanun m. 8, f. 3 hükmü yeniden düzenlenmelidir.

Diğer hukuki bir konu ise insan var olduğu sürece kaçınılmaz olarak ortaya çıkan uyuşmazlıkların her alanda olduğu gibi aile içerisinde de meydana gelmesidir. Özellikle boşanma davaları, bireylerin ve ailelerin hayatında önemli etkileri olan, karmaşık ve hassas süreçlerdir. Bu uyuşmazlıklar bazen ailenin dağılmasına sebep olmaktadır. Ailenin dağılması sadece eşleri değil, özellikle çocukları da etkilemekte ve önemli olumsuz sonuçlara sebep olmaktadır. Türkiye’de boşanma oranlarındaki artış ve mahkemelerin iş yükünün yoğunluğu,

aile kurumunun muhafazası noktasında devletin görev ve sorumluluğunu artırmış ve alternatif uyuşmazlık çözüm yollarına olan ihtiyacı artırmıştır. Bu bağlamda, dava şartı (zorunlu) arabuluculuk, boşanma davalarında uygulanabilirliği tartışılan önemli bir düzenleme olarak gündeme gelmiştir.

Çözümeye Yönelik Tavsiyeler

- 1) İnsanın başta kendisini tanıması ve genel anlamda “*insanlığın*” mahiyetinin şuurunda olması gerekir. Fıtrat olarak insan sosyal bir varlıktır ve şahsi hayatı ancak sosyal hayatla devam edebilir. Tarih boyu insanlar fen ve sanatlarının mahsullerini mübadele suretiyle hayatlarını devam ettirmişlerdir. Yiyecek ve giyeceklerimiz bize ulaşıncaya kadar yüzlerce insana muhtaç olduğumuz gibi teknoloji, ulaşım vs. bütün ihtiyaçlarımızın arkasında da diğer insanların olduğu unutulmamalıdır. İnsanlar, hayvanlar gibi ihtiyaçlarının tamamını veya çoğunu tek başına karşılayamadıklarından diğer insanları da mülhazaya mecburdur. Maddi ihtiyaçlarda bile böyle birbirine muhtaç olan insanların kalbi ve ruhi ihtiyaçları nazar-ı dikkate alındığında ailenin önemi daha iyi anlaşılacaktır. Yalnız kendini düşünen kişi insanlıktan da uzaklaşır. Bu sosyolojik gerçeği en çok paylaşan kişiler elbette aile fertleridir.
- 2) Şefkat hissi aşktan daha güçlü bir duygudur. Çünkü aşkta karşılık beklemek varken şefkate karşılıksız bir sevgi söz konusudur. Hayvanlarda bile annelik şefkatiyle bir tavuğun tek sermayesi olan hayatını yavrusu için feda etmesi gösterir ki fitratta var olan şefkat çok güçlü bir manevi bağıdır. Gerek eşler gerekse diğer aile fertleri arasındaki şefkat duygusunun hâkim kılınması aileyi temelden koruyacak önemli bir faktördür. Toplumun temel taşı olan ailede şefkatin hâkim olması ve aileden sosyal hayata yansiyacak olan toplumda asayişin temini için çocukluk çağlarından itibaren şefkat duygusu insanlara aşılmalıdır.
- 3) İnsan fıtrat itibarıyla ebede namzettir. Geçici olan şeylerden hep elem alır ve hiçbir lezzetin son bulmasını arzu etmez. Başta eşler arasında olmak üzere aile fertlerinin sahip oldukları gençlik, güzellik, sağlık, mal-mülk vs. maddiyat geçicidirler. Tüm bunların ebediyete bakan yönlerinin

anlaşılması ve idrak edilmesiyle fanilik yarası tedavi olabilir ve aile bağları güçlenir. Aileyi ayakta tutan en önemli bağlardan olan fedakârlık ebedi ve daimî bir arkadaşlık nazarıyla evliliğe bakmakla ortaya çıkar. Diğer bir husus da ahiret inancının mevcudiyeti ve kuvveti nispetinde manevi bağlar tesis edilebilir, aile içi sorunlar, ayrılıklar ve ölümler hazmedilebilir.

- 4) Allaha iman akidesinin kuvveti nispetinde aile müessesesi kuvvet kazanır. Ailenin temelini teşkil eden samimi muhabbet ve ciddi hürmet, samimiyet ve ciddiyetin ölçüsü olan ihlasla elde edilebilir. İhlas ise her amelde halkın değil Hakk'ın rızasını esas almaktır. Rıza-i Hakk'a talip olan bir insandan mecazi ve suni bir muhabbet ve hürmet beklenmez. Ailede cereyan eden her hadisede rıza-i İlahiyi arayan fertlerde şahsi menfaatler ve dünyevi hislerin gerçek sevgi ve saygıya galebe etmesi çok zordur.
- 5) Resul-i Ekrem (ASM) Efendimizin Veda Hutbesi'nde beyan buyurdıkları gibi hem erkeklerin hem de kadınların can, mal ve namusları mukaddesdir. Batı medeniyetinin aileyi değil sadece kadını kutsal kabul etmesine karşın İslam ve Türk medeniyeti hem fertleri hem aileyi mukaddes bilir ve ona göre hareket eder. Ayrıca kadın ve erkeklerin birbiri üzerindeki hakları gerek bu hutbede gerekse sair hadislerde açık bir şekilde beyan edilmiştir. Bu temel hak ve hukukların çocukluk yıllarından itibaren talim edilmesi gerekmektedir:

“Bugünleriniz nasıl mukaddes bir gün ise, bu aylarınız nasıl mukaddes bir ay ise, bu şehriniz (Mekke) nasıl mübarek bir şehir ise, canlarınız, mallarınız, namuslarınız da öyle mukaddesdir, her türlü tecâvüzdten korunmuştur.”

“Ey insanlar! Kadınların haklarını gözetmenizi ve bu hususta Allah'tan korkmanızı tavsiye ederim. Siz kadınları, Allah'ın emaneti olarak aldınız ve onların namusunu kendinize Allah'ın emriyle helal kıldınız. Sizin kadınlar üzerinde hakkınız, kadınların da sizin üzerinizde hakkı vardır. Sizin kadınlar üzerindeki hakkınız; yatağınızı hiç kimseye

çığnetmemeleri, hoşlanmadığınız kimseleri izniniz olmadıkça evlerinize almamalarıdır... Kadınların da sizin üzerinizdeki hakları, meşru örf ve âdete göre yiyecek ve giyeceklerini temin etmenizdir.”

- 6) Sadece bir kumaşla bedeni örtmekten çok öte bir mana olan tesettürün mahiyeti, ehemmiyeti, şahsi ve sosyolojik yönleri çok iyi analiz edilmeli ve toplum bu konuda bilinçlendirilmelidir. Tesettürsüzlüğün eşler arasında sevgi, saygı, emniyet ve güveni sarstığı inkâr edilemeyecek bir gerçektir. Aile ve tesettür ilişkisi bilimsel olarak da çalışılmalıdır.
- 7) Bugün karşılaştığımız diğer bir sosyolojik gerçek ise genç erkeklerin genç bayanlarla bir süre flört adı altında bir süre zaman geçirdikten sonra onları yüz üstü bırakmalarıdır. Bu durum çok ciddi olumsuz neticelere neden olmaktadır. Genç bir erkek ne kadar asri ve lakayt da olsa mesele evliliğe geldiği zaman hayat arkadaşının namuslu olmasını ister. Kendisi gibi lakayt ve açık saçık olmasını istemediğinden bekar kalır ve gayr-ı meşru yollara sapar. Bugün Japonya’da da cari olan görücü usulü ile olan evliliklerin flört ile olan evliliklere kıyasla daha sağlıklı ve uzun ömürlü olduğu Japonya’da yapılan araştırmalarla da teyit edilmiştir. Ne dinimizde ne de örf ve adetlerimizde bulunmayan nikahsız ilişkiler konusunda da gençlerimiz bilinçlendirilmelidir. Mevzu sadece dini bir hassasiyet değil şahsi ve içtimai açıdan değerlendirilerek şahsa ve insanlığa verdiği zararlar da tahlil edilmelidir.
- 8) Çocukların kendi fitratlarına uygun ortamlarda bulunmaları, eğitim haklarından yararlanabilmeleri de fitratın korunması açısından önemli bir husus olarak ifade edilebilir. Bu noktada müşahhas tavsiye olarak karma eğitim de yeniden gözden geçirilmeli, mümkünse her ilde tek cinsiyetli birer okul açılmalı, bazı ülkelerde olduğu gibi velilerin tercihlerine müsteniden sadece erkeklere veya sadece kadınlara yönelik okul alternatifleri sunulmalıdır.

- 9) Evlilik yolu kolaylaştırılmalı, gençlerin ve ailelerin aşırı maddi talepler içerisinde girmemeleri, iktisat ve kanaat gibi ahlaklarla mücehhez olmaları ve nüfus artışının önemi konularında bilgilendirilmelidirler.
- 10) Toplumun ayakta tutan temel direğin aile olduğu ve aileyi de bir arada tutan ana direğin anne olduğu göz önüne alındığında annelerin hayatlarının büyük bir bölümünü yuvaları yerine iş ve sosyal dünyada geçirmeleri konusu yeniden gözden geçirilmelidir. Hiçbir siyasi kaygı ailenin önüne geçmemelidir. Zira artık aile konusu beka meselesi haline gelmiştir.
- 11) Yukarıda sıralanan manevi bağların kendi kendine teşekkül edip ortaya çıkması ve güçlenmesi elbette beklenemez. Burada yapılan tespitlerin alt yapısını hazırlamak ve devamlılığını sağlamak gereklidir. Bu minvalde gençlerimiz evlilik öncesi eğitilmeli ve bilinçlendirilmelidir.

SONUÇ

“Ey iman edenler! Kendinizi ve çocuklarınızı yakıtı insanlar ve taşlar olan cehennem ateşinden koruyunuz.” (Tahrim, 66/6)

“Hepiniz çobansınız. Hepiniz güttüğünüz sürüden sorumlusunuz. Âmir memurlarının çobanıdır. Erkek ailesinin çobanıdır. Kadın da evinin ve çocuğunun çobanıdır. Hizmetkâr, efendisinin malının çobanıdır; o da sürüsünden sorumludur. Netice itibarıyla hepimiz çobansınız ve hepimiz idâre ettiklerinizden sorumlusunuz.”¹³

Bu ilahi ve nebevi tavsiyeler aile ile ilgili mesuliyetlerimizi yeniden gözden geçirmek hususunda önemli rehberlerdir. Devlet ve millet olarak, yukarıda zikredilen aile kurumunu tehdit eden kök sebepler ve tedavi çareleri üzerinde ciddi gayret gösterilmeli, yapılan reform ve kanunlaştırma çalışmalarında fitrat düsturları nazar-ı dikkate alınmalı, her şey devletten beklenmeyerek fert ve STK'lar olarak topyekûn bir şekilde aile müessesemiz muhafaza ve tahkim

¹³ Buhâri, Cum`a 11, İstikrâz 20, İtk 17, 19, Vesâyâ 9, Nikâh 81, 90, Ahkâm 1; Müslim, İmâre 20. Ayrıca bk. Ebû Dâvûd, İmâre 1, 13; Tirmizî, Cihâd 27

edilmelidir. Zuhruf Suresi 5. Ayette; “Siz, haddi aşan kimseler oldunuz diye, sizi Kur’an’la uyarmaktan vaz mı geçelim?” buyrulmaktadır. Çocuklarımıza, gençlerimize, kadınlarımıza ve aile müessesemize yönelik haince ve sinsice yapılan plan ve projelere karşı teyakkuzda olunmalı, haddini aşanlar gür sesle ve cesurca uyarılmalı ve gerekli adımlar atılmalıdır.

Mevcut hukuki düzenlemelere rağmen basına yansıyan ve bir o kadar da yansımayan kadınlara, çocuklara ve aileye karşı işlenen suçların artarak devam etmesi göstermektedir ki mevzu sadece maddi mülahazalarla değerlendirilmemeli, bu raporda arz edilen fitrat düsturları ve manevi reçeteler de nazar-ı dikkate alınmalıdır. Aksi takdirde geleceğimizin teminatı ve dünya cennetimiz olan ailemiz dolayısıyla devletimiz ve milletimiz tehdit altında olmaya devam edecektir.

YÖNETİCİ ÖZETİ

2025 yılının “Aile Yılı” ilan edilmesi, bu konuda kalıcı ve köklü adımların atılması için önemli bir fırsattır. Bu raporun ön plana çıkan yönü farklı kesimlerden STK’ların ortak ve küllî aklından süzülmesi ve aile ile ilgili problemlerin kök sebeplerinin analiz edilerek çözüm odaklı önerilerin sunulmasıdır. Bu rapor ile devletimizin atmakta olduğu ve atacağı müspet adımlara destek olmak hedeflenmektedir.

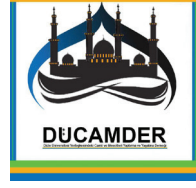
Mevcut hukuki düzenlemelere rağmen kadınlara, çocuklara ve aileye karşı işlenen suçların artarak devam etmesi göstermektedir ki mevzu sadece maddi mülahazalarla değerlendirilmemeli, bu raporda takdim edilen fitrat düsturları ve manevi reçeteler de nazar-ı dikkate alınmalıdır. Devlet, STK’lar ve diğer tüm kilit paydaşlar topyekûn bir gayretle aile kurumunu tahkim etmezse, gelecekte millet ve devletin bekasının ciddi şekilde tehdit altında olmaya devam edeceği unutulmamalıdır.

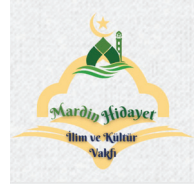
Başlıca Problemler

1. Ailenin Mahiyetinin ve Aileyi Bir Arada Tutan Gerçek Bağların Bilinmemesi
2. Ailenin Temel Direği Kadınlarımızın Değersizleştirilmesi
3. Ev Hanımlığı Mefhumunun Küçümsenmesi
4. İlk Eğitim Kurumu Olan Ailede Eğitime Gereken Önemin Verilmemesi
5. Nüfus Artış Hızındaki Düşüş
6. Genel Ahlaka Mugayir Giyim Tarzı ve Ahlaki Yozlaşma
7. İsrاف ve Kanaatsizlik
8. Feminist Akımların Aileye Menfi Tesirleri
9. Cinsiyetsizleştirme Projesi ile Toplumun Bozulması
10. Yayın Organlarının Menfi Tesirleri
11. Reform ve Kanunlar Yapılırken Fitrat Kanunlarının Gözden Kaçırılması

Alan	Çözüm Teklifi
Sosyoloji ve Aile Bağları	Kalıcı ve kuvvetli olan manevi bağlar tesis edilmeli, raporda detayları verilen değerler ailede ve toplumda inkişaf ettirilmelidir.
Kadının Değeri	Kadının geçici suret güzelliği değil kalıcı ruh güzelliği ön plana çıkarılmalıdır.
Ev Hanımlığı	Annelik ve ev hanımlığı rollerine bakış açısı yeniden gözden geçirilmelidir. Ev hanımları sosyal güvence ve teşviklerle desteklenmeli ve ailelerine daha fazla zaman ayırabilmeleri temin edilmelidir.
Eğitim	Aile içi eğitim güçlendirilmeli, annelerin çocuklarının ilk öğretmeni olduğu bilinci yaygınlaştırılmalı, evlilik öncesi gençlere eğitim verilmelidir.
Nüfus	Nüfus artışı destekleyecek politikalar geliştirilmeli, evlilik maddi külfetlerden arındırılmalı, gayr-ı meşru münasebetlerin aile ve nüfus üzerine olumsuz etkileri konusunda toplum bilinçlendirilmelidir.
Ahlak	Gerek kamu kurumlarında gerekse toplumda genel ahlaka mugayir giyim ve teşhircilik konusunda gerekli adımlar atılmalı, genel ahlakın korunması için TCK'nın 225 nolu maddesi güçlendirilmeli, öğretim programlarındaki değerler eğitimi işlevsel hale getirilmelidir
Ekonomi	Birçok ailenin yıkılmasına sebep olan israf konusunda toplum bilinçlendirilmeli, her türlü ailevi merasimlerde israfa engel olunmalıdır.
Feminizm	Kadın erkek arasındaki rekabetçi anlayışın aksine müteakabil hürmet ve muhabbetle birbirini tamamlama ve aynı hedefe beraber yürüme anlayışı teşvik edilmelidir.
Cinsiyet Roller	Eşcinsellik veya farklı adlar altında sunulan sapık eğilimleri normal biyolojik bir durum gibi göstermeye çalışanlara karşı tedbir alınmalı, çocuklara 10 yaşına kadar cinsiyet farkındalığı ve aidiyeti kazandırılmalıdır.
Medya	Medya ve sosyal medya denetimleri artırılmalı, aile bağlarını güçlendiren yayınlar teşvik edilmeli, dijital dünyaya alternatif aktiviteler düzenlenmelidir.
Hukuk	Fitrata uygun kanun, yönerge ve yasal düzenlemeler yapılmalı, boşanma süreçlerinde ailelerin yıkılmaması için arabuluculuk gibi alternatif çözüm yolları geliştirilmeli, 6284 sayılı Kanun'un mağduriyetlere sebep olan kısımları değiştirilmelidir.

MUKEV
Muğla Kültür Eğitim Vakfı

2025 yılının “Aile Yılı” ilan edilmesi, bu konuda kalıcı ve köklü adımların atılması için önemli bir fırsattır. Bu rapor, logoları paylaşılan STK’ların katkılarıyla ortak ve külli bir akıldan süzülerek hazırlanmış ve aile ile ilgili problemlerin kök sebepleri analiz edilerek çözüm odaklı öneriler sunulmuştur. Bu rapor ile devletimizin atmakta olduğu ve atacağı müspet adımlara destek olmak hedeflenmektedir.

Mevcut hukuki düzenlemelere rağmen kadınlara, çocuklara ve aileye karşı işlenen suçların artarak devam etmesi göstermektedir ki mevzu sadece maddi mülahazalarla değerlendirilmemeli, bu raporda takdim edilen fitrat düsturları ve manevi reçeteler de nazar-ı dikkate alınmalıdır. Devlet, STK’lar ve diğer tüm kilit paydaşlar topyekûn bir gayretle aile kurumunu tahkim etmezse, gelecekte millet ve devletin bekasının ciddi şekilde tehdit altında olmaya devam edeceği unutulmamalıdır.

Ankara Hamiyet ve İrfan Vakfı

Hacı Bayram, Yayık Sk. No:9 Altındağ/Ankara
0312 311 20 01 ahinurvakfi@gmail.com

